

APRIL.

We verwachten dit jaar een vrijwel normale Aprilmaand, misschien nog een tikje aan den laten kant. Normaal noemen wij het, wanneer het gekraagde roodstaartje komt in de eerste week en de nachtegaal op het eind van de tweede, de zwartgrauwe vliegen-vangers (doorgaans in massa) in de vierde week. In diezelfde week komen eereprijs, akker-hoornbloem en zachte ooievaarsbek in bloei.

Maar wat kan het eene jaar verschillen bij het andere. In 1917 begonnen voorjaarsvroegeling en speenkruid pas te bloeien omstreeks 15 April, in 1920 kwamen op 10 April beuken reeds in blad, in 1921 gebeurde dat op 17 April en op 26 April stonden kastanje's in vollen bloei. In 1922 begonnen de kastanjeknoppen pas te ontluiken op 17 April.

Op het gebied van correlaties hebben we nu te letten op de gelijktijdigheid van den bloei van Look zonder Look en Pinksterbloem met het verschijnen van de Oranjetipvlinder. Dat verschilt nooit meer dan een dag of drie. Als er genoeg vlinders zijn, dan lukt het best, om het wijfje eieren te zien vastplakken aan de bloemsteeltjes en 's avonds is het een aardige sport, om ze te zien slapen boven op de bloemtrossen van Look zonder Look, soms drie op één tros. Tegenover ons zou hun mimicry maar weinig baten. Ik ontdek ze altijd aan den ongewonen vorm van den heelen bloemtros.

April is vooral beroemd om zijn zachte regenbuien, vooral in de Engelsche literatuur. Wat hebben wij er dikwijls naar verlangd, maar ze komen soms wel. Meet dan eens na, hoe dan ineens de groei sneller gaat b.v. bij loten van Heggerank, bloeistengels van Gouwe, spruiten van Salomonszegel, bladeren en vruchtstengels van uitgebloeiende Sneeuwkllokjes, Scilla, Lenteklokjes, Sneeuwroem, Crocus. Wanneer zou de groei sneller zijn, bij tien dagen gelijkmatig weer op de officieele gemiddelde temperatuur of bij in dienzelfden tijd een afwisseling van gure dagen gevolgd door milden regen en hooge temperatuur?

In het begin van de maand lawaaien de Zilvermeeuwen nog druk boven Amsterdam, in het eind van de maand kunt ge U een groot genot verschaffen door hun rumoer, vooral in den nacht bij te wonen in de groote kolonie bij de Westen op Texel. Ook de kokmeeuwen zijn nu op hun amusantst. Trouwens de heele vogeldrukte is verbijsterend: de kampplaatsen van de Kemphaantjes zijn sterker bezet dan in Mei, baltsvlucht en roep van Wulp en Tureluur mooier dan ooit, pronkvertooning en vechtpartij bij Roodborst en Tapuit bijzonder in 't oog loopend, om slechts enkele voorbeelden te noemen.

De zachte regenbuitjes brengen de slakken in beweging. De Wijngaardslak is in Kennemerland nog even gewoon als in Hildebrand's dagen; in Thijsse's Hof (2 h.a.) telde ik er eens 113 binnen het half uur. Waarom klimmen ze in de boomen? Moriëlsjes komen in de tweede helft van de maand, en inktzwammen doen het ook wel. Let ook op de aardige *Verpa digitata*, in de duinboschjes nog al gewoon. In diezelfde duinboschjes en ook daarbuiten staan dichte bosschen van verschillende blauwe Viooltjes, Ruig viooltje, Hondsviooltje, Rivinus' viooltje. Driekleurig viooltje is soms al in 't eind van Maart begonnen te bloeien en houdt het uit tot November.

April of Grasmaand. In het begin van de maand bloeit nog alleen het Straatgras, maar spoedig volgen het gewone Reukgras en het Veenreukgras, daarna komt Vossestaart en dan volgen andere soorten al heel snel. Tusschen het gras bloeien de aardige Veldbiezen, let op de duidelijke protogynie en op de algemeene sierlijkheid van de kleine bloempjes. Voor een prachtig stukje kleur in het nog vale landschap van de heiplassen noem ik U de fel-groene bulten van de Stijve Zegge (*Carex stricta*), vooral hier en daar in den Achterhoek uit den trein wel te genieten.

De berken hebben nu hun bloeitijd. We kunnen eens uitkijken naar gevallen van tweehuizigheid: berken met enkel mannelijke, andere met enkel vrouwelijke katjes. Volmaakt zuiver heb ik ze nooit gevonden, dan alleen aan heel kleine boompjes, maar overigens toch wel voor 80 %. De bloeiende larksen brengen mij op het chapter van de brunetten en de blondinen, zoek

maar naar Lariksen, waarbij de vrouwelijke bloeiwijzen niet prachtig karmijn maar groen zijn. In Mei zien we hetzelfde bij de sparren. Prachtige bloei van Sleedoorns!

Deze maandstukjes zijn natuurlijk geen maandoverzichten. Ik geef alleen hier en daar een enkele aanwijzing. Wat U er in mist, krijgt U misschien een volgend jaar te zien.

JAC. P. THIJSSSE.

NIEUWE PLANTENSOORTEN EN VARIËTEITEN, GEVONDEN IN NEDERLAND IN 1933.

In deze en de volgende lijst staat (G.) voor J. v. Giersbergen te St. Michiels Gestel, (H.) voor Dr. J. Th. Henrard te Oegstgeest, (J.) voor P. Jansen te Amsterdam, (Joh. J.) voor Joh. Jansen te Malden, (K.) voor Ir. A. W. Kloos Jr. te Dordrecht, (Ko.) voor J. Koornneef te Rhenen, (P.) voor J. Prins te Amsterdam, (R.) voor W. J. Reuvecamp Jr. te Deventer, (Sch.) voor J. Schoute te Amsterdam, (Si.) voor C. Sipkes te Overveen, (Sl.) voor Jan G. Sloff te Bergen op Zoom, (Sw.) voor J. Swart te Schalkhaar, (Un. 1933) voor Excursie Nederlandsche Botanische Vereniging te Hoozevee en omgeving, V.A.M. Terrein van de Vuil Afvoer Maatschappij te Drijber, (W.) voor W. H. Wachter te Rotterdam en (de W.) voor A. de Wever te Nuth.

- Dryopteris Oreopteris* Max. var. *crenata* Milde. Heerlen (de W.).
Scirpus caespitosus var. *pseudosetaceus* Kl. Ruinen (Un. 1933).
Avena pratensis ssp. *pratensis* St. Yv. var. *eupratensis* St. Yv. Kunrade (H. J. K. Si.), Eyserberg (H. J. W.), Wylre (H. J. K.).
 id. id. fm. *grandiflora* St. Yv. Bemelen (H. J. K.).
 id. id. fm. *subdecurrens* St. Yv. Eys (H. J. K. W.).
 id. var. *alpina* St. Yv. Wylre (H. J. K. W.), Eys (H. J. W.).
Festuca rubra L. *vulgaris* Hack. *submutica* St. Yv. Weert (J. K. W.).
Hordeum pubiflorum Hook. Amsterdam 1931 (J. W.).
Hordeum maritimum var. *Gussonianum* Parl. fm. *hirtellum* Degen. Amsterdam 1932 (J. W.).
Urtica dioeca var. *subinermis* Uechtr. Stein (Max. Janssen).
Urtica dioeca var. *atropurpurea* de W. Nuth, Lemiers (de W.).
Rumex advenigena Dans. et Kl. = *R. fennicus* × *stenophyllus*. Dordrecht (K.).
Polygonum lapathifolium ssp. *glandulosum* Dans. Brunssum (de W.).
Amarantus caudatus L. var. *tenuispicatus* Thell. f. *luteus* Voss. V.A.M. (Un. 1933).
Amarantus angustifolius Lam. ssp. *graecizans* (L.) Thell. Deventer (J. K. Sw.).
Armoracia lapathifolia Gil. var. *pinnatifida* Opiz. Ulestraten (de W.).
Glaucium corniculatum Curt. var. *flaviflorum* D. C. Watergraafsmeer 1932 (Dr. S. E. de Jongh).
Capsella grandiflora Bois. Delfzijl (J. Korma).
Malva silvestris var. *prostrata* Jacob. Maastricht-Wijk 1929 (de W.).
 id. var. *pendula* Jacob. Z. Limburg (de W.).
 id. var. *hispidula* Beck. Stein-Urmond 1928 (Max. Janssen.).
 id. var. *glabriuscula* Parlat. Biesland 1928 (de W.).
 id. id. s. *parviflora* Schur. St. Pieter-Biesland 1929, Elsloo 1930, Wylre 1931 (de W.).
Anoda cristata (L.) Schlecht. var. *brachyantha* Hochr. Wageningen (Ko.), den Bosch (G.).
Tribulus terrestris var. *typicus* Beck. den Bosch (G., Joh. J.).
Medicago lupulina m. *unguiculata* Ser. V.A.M. (Un. 1933).
Vicia tenuifolia var. *elegans* Arcanz. Weert. (J. K. Prof. Dr. Siertsema, Sw.).
Cuscuta lupuliformis Krock. Wageningen (Mej. Dr. D. J. W. Pool).
Merremia sibirica (L.) Hall. f. den Bosch. (K.).